

Név- és tárgymutató

A

algebra alaptétele, 117
 Anaxagorász, 42, 49, 171
 Appel, K., 29, 146
 Arisztotelész, 43, 48
 Arkhimédész, 189
 atomisztikus szerkezet, 42
 azonosság, 102

Á

átmérő, 175
 átmérős befoglaló kör, 180

B

Bücker, 64
 Babits M., 185
 befoglaló kör, 176, 181
 Beke M., 66
 Berkeley, G., 83
 Bertrand-sejtés, 210
 bijektív leképezés, 80
 Bolyai F., 118
 Bolyai J., 83, 118
 Bolzano, B., 80, 83
 Bonse, 311
 Brent, R. P., 222
 Breuil, C., 173
 burkolókö, 182, 183

C

Cantor, G., 69–74, 77, 80, 81
 – sejtés, 81

Cauchy, A., 173

Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség, 56

Cayley, A., 133, 145, 146

Cayley–Klein-féle körmodell, 145

Cohen, G. L., 222

Conrad, B., 173

Coq, 147

Cs

Csebisev, P. L., 288

— egyenlőtlenség, 210

— polinomok, 210

— tétel, 210

Csebisov, P. L., 199, 210, 311, 316

csoport, 145

Csu Pei Szuan, 171

D

Démokritosz, 42, 48, 171

Dahse, 100

Dedekind, R., 80, 81

Dehn, 311

derékszögű háromszög, 161

Descartes, R., 99, 106, 135, 172

Diamond, F., 173

Dickson, L. E., 221

Dienes Z., 185

Diophantos, 172

Dirichlet-probléma, 185

E

Eötvös L., 66

Einstein, A., 83
 elosztási szám, 92
 Empedoklész, 171
 Erdős P., 29, 67, 172
 Eukleidész, 15–17, 19, 22, 33, 43,
 48, 80, 149, 155, 158,
 213, 214, 216, 218,
 219, 221, 223, 291,
 311, 312
 Euler, L., 28, 103, 106, 135, 147,
 150, 167, 172, 173,
 213, 218, 221, 223
 – féle poliédertétel, 150
 – tétel, 134, 141, 143, 144, 149,
 150

F

Fagnano-feladat, 56
 faktoriális, 95, 96
 Fejér L., 56, 59, 63, 64, 66, 67
 Fermat, P., 99, 105, 106, 167, 170,
 171, 256
 – tétel, 105, 167
 – sejtés, 172, 173
 Fermat–Wiles-tétel, 172
 Fibonacci, 82
 Fields-érm, 211
 Fourier-sor, 66, 108
 Frege, G., 80, 83
 Frobenius, F. G., 56, 66
 Fuchs, E. L., 56
 Fuchs, I. L., 66

G

Gödel, K., 173
 Görbehálózat, 23
 Gallai T., 29
 Galois, é., 173
 Gauss, C. F., 83, 110, 116–118, 173
 Germain, S., 173
 Girard, A., 106
 Gonthier, G., 147
 gráfelmélet, 29
 Guthrie, F., 29, 146
 Guthrie, P., 146

Gy

gyámegyenes, 270
 Györy K., 173

H

hányadosperiódus, 250, 254
 hárompontos befoglaló kör, 181
 háromszög tükrözése, 54
 – tétel, 35
 Haken, W., 29, 146
 Hamilton, W. R., 146
 Hardy, G. H., 101, 102, 108
 Hardy-féle N , 102
 Hare, 222
 harmonikus közép, 50
 Hart, 203
 Hart-féle inverzor, 206
 Heawood, P. J., 29, 146
 Heesch, H., 146
 Hermite, C., 108
 Hilbert, D., 101, 102, 108, 173
 Hilbert-görbe, 81

I

indirekt bizonyítás, 292
 inverzió, 199, 200, 211
 inverzor, 199
 irracionális szám, 48

J

Jacobi, C. G. J., 100, 107
 Jamblikhosz, 218

K

Königsberg, J. M., 221
 körívháromszög, 272
 körívpoligon, 273, 288
 körbe írt sokszög területe, 36
 közös mérőszám, 43
 – mérték, 41
 – osztó, 128
 – többszörös, 126
 központi tűz, 49
 Kürschák J., 66, 108

- kétszög, 176
 Kőnig D., 29
 Kőnig Gy., 66
 Kalmár L., 67
 Karácsonyi tétel, 106
 Kempe, A. B., 146, 206, 211
 – féle kettős deltoid, 206, 207
 Kepler, J., 158
 kettőspont, 109
 Kirchhoff, G. R., 29
 Kis Fermat-tétel, 106, 256
 kombináció, 97
 kontinuum-probléma, 77
 – számosság, 80
 konvex alakzat, 239
 – felület, 236
 – görbe, 237, 275
 – tartomány, 275
 Kronecker, L., 80
 kultúrkör, 22
 Kummer, E. E., 80, 167, 172
- L**
 Lagrange, J. L., 103
 Landau, E., 101
 Laplace, P. S., 147
 legkisebb közös többszörös, 127–
 129
 Leibniz, 56
 Leukipposz, 48, 171
 Lindemann, F., 108
 Liouville, J., 101, 104, 105, 107
 – számok, 107
 Lipkin, L., 210
 Littlewood, J. E., 101, 102, 108
 Lobacsevszkij, Ny. I., 83
 Lovász L., 29, 172
- M**
 mátrix, 145
 Maksay Zs., 66
 maradékerősség, 250, 254
 Mascheroni, L., 291, 307
 Mohr, G., 291, 307
- Mohr-Mascheroni-féle szerkesztés,
 291, 307
 Moore, R. L., 108
 Morgan, A., 146
 Morgenstern, C. O. J. W., 263, 266
- N**
 Nagy Fermat-tétel, 106, 172, 256
 nem konvex alakzat, 238
 – – felület, 236
 Newcomen, T., 209
 Newton, 56
 Nielsen, P. P., 222
 norma, 125
- Ö**
 önmetszés, 109
- P**
 Püthagorász, 49, 159, 161, 171,
 173, 221
 püthagoreusok, 43, 49, 50, 82, 221
 páratlan szám, 46
 páros szám, 46
 Pólya Gy., 108
 Pósa L., 29
 Papin, D., 209
 Pascal, B., 106
 Peano, G., 81
 – görbe, 81
 Peaucellier, C. N., 199, 210
 Peaucellier-féle inverzor, 199, 202
 Perelman, G., 212
 periódushossz, 251–253, 255, 258,
 259
 periodikus tizedestört, 244, 245,
 261
 permutáció, 88, 96
 Pestalozzi, J. H., 241
 Peterson, J., 146
 Pitagorasz-tétel, 39, 41, 171, 176
 pitagorasz egyenlőség, 168
 – szám, 161, 167, 168
 – számhármasság, 171

Platón, 33, 38, 43, 155, 158, 213,
219, 221
 platóni szabályos test, 153
 Poincaré, H., 66
 polinomiális együttható, 89
 – tétel, 88
 pontegyüttes, 175
 pontthalmaz, 175
 pontmentes ív, 182
 – körív, 179
 Próklosz, 159
 prímszám, 17, 131

Q

Quine, W. O., 82

R

Rényi A., 29
 racionális szám, 50
 Rados G., 66
 Redtenbacher, F., 288
 Regiomontanus, J., 221
 relatív prím, 47, 309
 Reuleaux, F., 272, 288
 – féle körívháromszög, 279, 282
 – féle körívpoligon, 283
 – poligon, 272, 282
 Rhind-papirusz, 171
 Riele, H. J. J., 222
 Rousseau, J, 81

S

Savery, T., 209
 Schruttka, 64
 Schwarz, H. A., 51, 54, 56, 59, 63,
64, 66
 Seheybl, J., 221
 Shimura G., 173
 Singh, S., 173
 skat játék, 88
 Spengler, O., 21, 22
 Sragner M., 67
 Staar Gy., 173
 Steiner, J., 237, 241, 291, 307
 – féle kör, 292

Strommer Gy., 307
 Sulva-Szutra, 171
 Sylvester-érem, 185

Sz

szám normája, 124
 Szász P., 67
 Szókratész, 38
 Szőkefalvi-Nagy Gyula, 119
 szabályos sokszög, 149
 szimmetriasík, 295
 szukszesszív szétbontás, 95

T

tökéletes szám, 213, 219
 törzsszám, 15, 121, 131, 217, 223
 törzstényező, 15, 121
 téglalap területe, 31
 térképek színezése, 133
 talpponti háromszög, 53, 55, 56
 Taniyama Y., 173
 Taniyama-Shimura-Weil-sejtés, 173
 Taylor, R., 172, 173
 Thálész tétel, 53, 183
 Theaetétosz, 155, 159
 Theaithétosz, 48
 Thurston, W., 211
 tiszta szakaszos tizedestört, 257
 Toschi, G. C. F., 56
 Toschi, G. F. F., 56
 TSW-sejtés, 173
 Turán P., 67

V

váltómetszet, 295, 303
 véges tizedestört, 258
 végtelen tizedestört, 244
 Vandiver, H. S., 172
 vegyes szakaszos tizedestört, 258
 visszaverődési törvény, 51
 viszonylagos törzs, 162, 309

W

Waring, E., 99, 107, 117
 – probléma, 108

– sejtés, 108
Watt, J., 197, 199, 209
– féle parallelogramma, 197, 199
Weierstrass, K., 80, 231, 234
Weil, A., 173
Weisz L., 66
Werner, B., 147
Wieferich, A. J. A., 101, 107
Wiles, A., 172, 173
Wolf-díj, 172

Wolfskehl, P., 172

Y

Young, W. H., 176, 185
– féle mérték, 177
– tétel, 177, 178, 185

Z

Zénón, 81
zeta-függvény, 108